

ioan matiut

déjà vu

Colecția: *Poezii Urbei*
Seria: *Poezii Aradului*
Imaginea și concepția copertei: Onisim Colta,
„Raft”, (detaliu) lemn, alamă, carton, 2002

Carte apărută cu sprijinul COPYRO

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

MATIUȚ, IOAN

déjà vu/ ioan matiuț. – Cluj-Napoca: Dacia, 2005

ISBN: 973-35-2022-5

821.135.1-1

© Editura Dacia

Cluj Napoca: **400620 Str. Fabricii nr. 7, Et. I, Ap. 65 68**

tel. 0264/45 21 78, O.P. 1, C.P. 160

e-mail: office@edituradacia.ro, www.edituradacia.ro

București: **Aleea Griviței nr 153, Demisol, sector 1**

tel. 021/7712248, 0788/259214

Satu Mare: **440167, B dul Lalelei R13 et. VI ap. 18**

tel. 0261/76 91 11; fax: 0261/76 91 12

Căsuța poștală 509; Piața 25 octombrie nr. 12

www.multiarea.ro

Baia Mare: **430061, str. Victoriei nr. 146**

tel./fax: 0262/21 89 23

Târgu Mureș: **540362, str. Măgurei nr. 34**

tel./fax: 0265/13 22 87

Tehnoredactor: Călin Chendea

În atenția difuzorilor de carte:

**Timbrul literar se virează la Uniunea Scriitorilor din România,
Cont 2511.1 171.1 ROL, BCR Unirea**

ioan matiut

déjà vu

(o antologie în selecția autorului
și poeme inedite)

Editura Dacia, 2005

Domnul Dumnezeu a zis:

„Iată că omul a ajuns ca unul din Noi, cunoscând binele și răul. Să-l împiedecăm dar acum ca nu cumva să-și întindă mâna, să ia și din pomul vieții, să mănânce din el și să trăiască în veci.”

Genesa 3.22

stâlp 1

chiar dacă undeva mai plouă
și universul se descompune lent
ca un cadavru neidentificat

sigur până la capăt
mai sunt și alte păreri

stâlp 2

ceva se spune prea încet
sau nu se spune deloc
ceva ia uneori forme ciudate
apoi devine
nu neapărat

stâlp 3

spre punctul de care
îmi sprijin propriul ochi
se duce și
întreaga lume
pe drumul presărat
cu stâlpi de sare
acolo unde
se vinde viață pe zei

stâlp 4

atârnă un perete într-un cui
o oglindă se privește în mine
nu știu de ce nu mai pot să mint
stau și văd cerul cum
trece prin păsări
mereu înspre altceva

stâlp 5

a vedea înăuntru
sau
a scutura cerul de stele
pământul de oameni
oamenii de pământ

stâlp 6

cine se poate cunoaște mai bine decât un orb?

(Socrate)

nimic nu e mai trist
decât a-ți vedea propriul ochi
a vedea înăuntrul privirii tale
a-ți goli până și ochiul de vedere
a muri și a te naște
până nu mai ești decât
umbra lucrurilor
apoi
a te pipăi
ca un orb

melancolie

stau la geam și privesc marea
valuri se sinucid la țărm
o corabie se leagănă aievea
iar vântul încearcă să șteargă
păsările de pe cer

la noapte s-ar putea
să mă ascund în visele tale

stâlp 7

cuvinte viscolind
și o privire înghețată
pe fereastra
dintre zi și noapte

lasă-ți afară respirația

stâlp 8

otrava
care ucide toamna
din inima mea

timp

se hrănește
cu trupurile
și cu
mințile noastre

nu uită
decât
propria naștere

stâlp 9

acolo departe
cineva e-n durerile facerii
sudoarea lui
ni se scurge prin vene
în pământ

stâlp 10

gerul comprima tăceri
cu semne înghețate
statuile
mă chemau acasă

stâlp 11

urmele noastre furate de valuri
iar tu
despletită de timp
pe nisipul
sufletului meu

stâlp 12

poetul trecând pe stradă
călcând pe cadavrul
timpului său
înghițit de mulțimea
de păreri și interese

numai el
singurul

stâlp 13

născut condamnat
cu glonțul plecat
cadavrele clipelor
stârnesc tot mai multă groază

stau și mă privesc
Doamne
unde este
greșeala

umbră 1

semnele sunt bune
cerul este deasupra
încărcat cu păsări
pământul
cu plante
animale
altele

și oamenii
care văd
toate acestea

umbră 2

iată
trec prin
mine
ca printr-o
lume

umbră 3

se ia carnea
oasele
și se îmbracă în
piele
se pune în pântecul
mamei sale
și se naște
se trăiește și se moare
ca un om
apoi
se iau înapoi
carnea
oasele
și pielea

umbră 4

amurgul
însângerând zăpezi
o urmă
nu se știe cine
încercând să scape

umbră 5

într-o oglindă sferică

cineva de dincolo

spune

cum să arăți

de unde

până unde

să te pipăi

cum să te numeri

umbră 6

iată o lume care
trăiește
(ți-o poate spune fiecare
sigur)
descoperind în fiecare zi
ceva
(nu neapărat nou)
în ceața plictisită
a negânditului
încă

umbră 7

trec
cu mine în spate
din clipă
în clipă
(din viață în moarte
și invers)
pe un drum
ce nu se numește

umbră 8

cuvintele instaurând
liniștea
sistemelor bine gândite

batjocorit
un nebun
facea semne obscene

umbră 9

deodată
am început să ne asemănăm
inventând
grade de rudenie
de ură
legi
sentimente
și alte chestii
pe care chiar le credem
un
timp

umbră 10

sus
numai tu
jos
numai tu
unde să mă mai ascund
Doamne

umbră 11

gol
până la piatră
până la Tine
unde să mai fug
de mine

umbră 12

îmi crescuse
umbra
atât de sus

o pipăiam
cu picioarele

umbră 13

la un moment
dat
numai pământul
încălzindu-te

umbră 14

totdeauna între umbră
și tine
singur

umbră 15

trupul biciuit
de viscolul timpului
născocit
închisoare bătuită
de spaima morții

umbră 16

ce mai mult
aproape
îndepărtat

când plecarea
nu mai are umbră

umbră 17

până unde
mă mai aleargă
umbra
urma

umbră 18

a fi
orb
mut
a nu putea
decât să fii

umbră 19

dincolo
de trupul împrumutat
de vedere
cuvinte
moarte

acolo începi

umbră 20

mâna
în drum spre
buzunarul de unde
câțiva bănuți
trebuiau să întrețină
umbra cerșetorului
topită
pe asfalt

umbră 21

e groaznic ce vine
după aceea
aceleași griji mărunte
mult prea mărunte
să mai poți spune un
adevăr

umbră 22

a scutura
privirea de ochi
ochiul de
privire

umbră 23

ochiul meu
vede
ceea ce vrea
cel
ce vrea
ca ochiul meu
să vadă

umbră 24

drumul frunzei
de pe un ram pe
altul
prin mine

câtă toamnă

există un loc unde se nasc
toate
un loc unde mor
toate
se poate spune așa

nu există un loc unde se nasc
toate
nici unul unde mor
toate
se poate spune și așa

nu se știe de ce

umbră 26

a sfâșia
vederea
și a încerca să
scapi

umbră 27

va trebui să găsesc
o altă formă de
respirație
înainte să se sfârșească
aceea
de care atâră
un timp

umbră 28

fără de lume
fără de umbră
fără de tine
cum mă voi mai numi
Doamne

umbră 29

cumpănă
între bine și rău
lumină și
întuneric
fiecare moare
undeva

privire 1

viața de sub
cerul
ca un uter de plastic
în care ne sufocăm
înainte de a ne
naște

privire 2

a te strecura
prin zgârietura făcută de
tine
în peretele lumii

să furi
poezia

privire 3

prin terariul acestei lumi
aerul curge
și nu îmi
ajunge

bate din
aripi
poate că Dumnezeu
va avea milă de
tine
vei zbura
până la prima treaptă
a inițierii
unde
se termină pământul
începe cerul

cerul tău
cel de toate zilele

privire 5

mai am o
clipă
din aerul
prin care treci
și tu

privire 6

podul de casă
veche
umbre prăfuite
lucruri
plecate

privire 7

inima
bătând clopotul
moșilor din
mine

privire 8

stai în privirile mele
ca un semn într-o
carte
din care lumea
citește
doar titlurile

privire 9

călătoream înspre
tine
timpul meu
(mai greu decât timpul
tău)
ca un câine
tot mai negru-n cerul gurii
plină
numai cu
mine

privire 10

lumea nu se mai
vede
de atâta lume

privire 11

vidul acesta
populat
de fiecare
după necesități
ca un bazar universal

privire 12

treceam cu Tine
iar
pe lumea asta
pașii noștri
călcau pe urmele
pașilor noștri
pline de pământ

privire 13

umbra
a plecat de lângă mine
din iarnă se aud
lupii nervoși
o noapte mă pândește
ca pe o pradă

privire 14

pipăi aerul
născocindu-ți forma

cealaltă aripă
a zborului

privire 15

lumea asta
vine peste mine
învățându-mă să
trăiesc

apoi trece
ca o viață

privire 16

noaptea se năștea
tăcută în vale
soarele căzuse
după celălalt munte
o urmă albă zgâria cerul
însângerându-l

iar tu visai
în visele mele

privire 17

învăţam să trăiesc
a nu ştiu câta oară
Tu mă purtai de mână
arătându-mi

ca şi cum
aş vedea

privire 18

jumătate cer
jumătate pământ
n-ai cum să pleci
fără mormânt

privire 19

umblam cu Tine
prin văzduhul
umed

lumea trăia
liniștită
viața de sub
umbrele

privire 20

plecat
odată cu lumea
fiecărei clipe
acolo unde
nu se mai
numără

privire 21

plouă
și Tu curgi
pe obrazul
meu

privire 22

prin buzunarele
imoralei mele
vieți
trec ghearele
privirile
urile
unei lumi
fără buzunare

privire 23

noapte

între noi un tren
bate câmpii

privire 24

plouă
și lumea asta
nu mă mai ține
mă voi prăbuși
în înalturi

la Tine

citeam ziarul
că murisem ieri
soarele nu mă mai
încălzea
lumea trecea prin
mine
oarbă și
plină de pământ

timp

nu poți pleca din
el
nu poate trece fără
tine
vă numărați până când
Cineva
întoarce oglinda

inedite

déjà vu

deja trăit
ceea ce
încă
nu s-a născut

déjà vu 1

rădăcinile de
jos
din rădăcinile
de sus
prin mine
copacul fără umbră

déjà vu 2

ca un râu care curge
învîrs
cîrg
înspre tine
dîn lumea
care mă moare

déjà vu 3

de naștere
ne-am tot născut
până nu mai știm
nimic despre ea

de viață
am tot trăit
până nu mai știm
nimic despre ea

de moarte
am tot murit
până nu mai știm
nimic despre ea

cum ne mai numești
Doamne

déjà vu 4

bat cu sângele
la poarta-ți încleștată
de frigul înăuntrului de piatră

lavă
născând
relieful primăverii tale

déjà vu 5

nesfârșitul din urmă
și
nesfârșitul din față
în nesfârșitul
fiecărei clipe

déjà vu 6

ea vine și pleacă
o dată cu mine

mă naște
mă iubește
și mă moare

mă umilește
mă fericește
și mă doare

ea este foarte geloasă
chiar dacă e
în fiecare femeie

femeia în negru

știi că ești foarte frumoasă
calci pe același pământ
cu aceleași picioare
printre care mă scurg și eu
că te naști prea devreme
sau prea târziu

dar nu știi ce vezi

déjà vu 7

iau timpul meu
ca pe un tren de noapte

el are
vagoane dormitor
restaurant
clasa întâi și a doua
în care lumea
urcă
coboară
după ce e scris pe biletul
pe care
nu am avut
cu ce
să îl cumpăr

déjà vu 8

noaptea
noptii înstelate
unde lumina
nu te mai
orbește

cuprins

stâlp 1	7	umbră 5	26
stâlp 2	8	umbră 6	27
stâlp 3	9	umbră 7	28
stâlp 4	10	umbră 8	29
stâlp 5	11	umbră 9	30
stâlp 6	12	umbră 10	31
melancolie	13	umbră 11	32
stâlp 7	14	umbră 12	33
stâlp 8	15	umbră 13	34
țimp	16	umbră 14	35
stâlp 9	17	umbră 15	36
stâlp 10	18	umbră 16	37
stâlp 11	19	umbră 17	38
stâlp 12	20	umbră 18	39
stâlp 13	21	umbră 19	40
umbră 1	22	umbră 20	41
umbră 2	23	umbră 21	42
umbră 3	24	umbră 22	43
umbră 4	25	umbră 23	44

umbră 24	45	privire 17	67
umbră 25	46	privire 18	68
umbră 26	47	privire 19	69
umbră 27	48	privire 20	70
umbră 28	49	privire 21	71
umbră 29	50	privire 22	72
privire 1	51	privire 23	73
privire 2	52	privire 24	74
privire 3	53	privire 25	75
privire 4	54	timp	76
privire 5	55		
privire 6	56	inedite	
privire 7	57	déjà vu	79
privire 8	58	déjà vu 1	80
privire 9	59	déjà vu 2	81
privire 10	60	déjà vu 3	82
privire 11	61	déjà vu 4	83
privire 12	62	déjà vu 5	84
privire 13	63	déjà vu 6	85
privire 14	64	femeia în negru	86
privire 15	65	déjà vu 7	87
privire 16	66	déjà vu 8	88

ÎN COLECȚIA POEZIILOR URBEI AU MAI APĂRUT:

Seria POEZIILOR CLUJULUI

Victor Felea, *Ritual solitar*
Ruxandra Cesereanu, *Veneția cu vene violete*
Radu Săplăcan, *Memorial cu păianjeni și fructe*
Aurel Rău, *Piatra scrisă*
Marta Petreu, *Falanga*
Adrian Popescu, *Drumul strămt*
Virgil Mihaiu, *Jazzografiile pentru împlânzit saxofoniste*
Ion Cristofor, *Marsyas*
Doina Cetea, *Casa iluziilor*
Alexandru Căprariu, *Poezii*

Seria POEZIILOR ORADIEI

Pașcu Balaci, *Sonetele grecești*
Ioan Moldovan, *Interioarele nebune*
Pașcu balaci, *Viața lui Iisus în treizeci și trei de tablouri*

Seria POEZIILOR SĂTMARULUI

George Vulturescu, *Nord și dincolo de nord*
Alexandru Pintescu, *Ordalia și alte boeme*
Radu Ulmeanu, *Climatul fulgerului: poeme regăsite*
Ion Vădan, *Elegii din Nordburg*
Dumitru Păcuraru, *Spirit de haită*
Ion Baias, *Praf și pulbere*

Seria POEZIILOR BOTOȘANILOR

Gellu Dorian, *Un poet la New York*
Lucian Alecsa, *Asupra căderii*
Dumitru Ignat, *Radiografia îngerului*
Nicolae Corlat, *Bucuria*

Seria POEȚII SIBIULUI

Iustin Panța, *Cealaltă obișnuință*
Dumitru Chioaru, *Vara de fosfor*
Mircea Ivănescu, *Aceleași versuri*

Seria POEȚII SUCEVEI

Angela Furtună, *Primul Kaddish*
Constantin Hrehor, *Pianul înzăpezit*
Constantin Severin, *Orașul alchimic*
Ion Beldeanu, *Realitatea are chipul tău*

Seria POEȚII CONSTANȚEI

Grigore Șoitu, *Addenda*

Seria POEȚII MUREȘULUI

Romana Colceriu, *Izgonirea în Amandia*

Seria POEȚII CHIȘINĂULUI

Leo Butnaru, *Pe lângă ștreang, steag și înger*

Seria POEȚII TÂRGU-JIULUI

Gheorghe Grigurcu, *Calendar*
George Drăghescu, *Urme de înger*

Seria POEȚII ARADULUI

Vasile Dan, *Poem vechi*

Seria POEȚII CERNĂUȚIULUI

Vasile Tărășteanu, *Ocean cu cioburi sângerânde*
Mircea Lutic, *Înluminări în prour.*